

Kulturarven i lokalmiljøet

MUSEUM

PLANLEGGING

MEDVIRKNING

SAMARBEID

ASKER OG BÆRUM KOMMUNER

– forslag til modell for felles kulturminneforvaltning

Foto: Mapaid AS

Pilotprosjektene er en del av Riksantikvarens satsing i årene 2002-04 for å få eksempler på godt kulturminnearbeid i kommunene. Målene med prosjektene har vært:

- ◆ å utvikle et godt samarbeid mellom ulike aktører lokalt for å få mer kunnskap om kulturminner og kulturmiljø, og forvaltning av disse og
- ◆ å bruke samarbeidsmodellene til å bygge opp kunnskapsmiljø som er mest mulig robuste på lang sikt.

KONTAKTPERSONER HOS

RIKSANTIKVAREN:

Sissel Carlstrøm og

Kari Vartdal Opsvik

Tlf.: 22 94 04 00

www.riksantikvaren.no

Asker og Bærum kommuner har god erfaring med samarbeid mellom de to kommunene. I Riksantikvarens pilotprosjekt ønsket de å se på mulighetene for et tettere samarbeid om forvaltning av kulturminner. Asker har et bredere og mer tilgjengelig museumstilbud, mens Bærum har sin styrke på natur-, landbruks- og kulturminnesiden. Derfor har de utviklet et forslag til en samarbeidsmodell der de i større grad kan utnytte hverandres kompetanse.

Mange kommuner sendte høringsuttalelse til NOUen Fortid former framtid i 2002. Asker og Bærum sa i en felles uttalelse at «kommunene vurderer å samarbeide tettere slik at Asker museum tar ansvaret for alle museums-satellitter i begge kommunene og all museumsformidling, også overfor skolene. Dagens kultur, landbruk og naturforvaltning i Bærum kommune kan gjøres interkommunal og få et generelt, faglig forvaltningsansvar for kulturminnevernet i begge kommunene. Dette kan gi en bedre, helhetlig vurdering /behandling av kulturminner i kulturmiljø/landskap.»

Utgangspunktet for en felles tenking er Askers museumstilbud som er bredere og har større tilgjengelighet enn Bærum, mens Bærum på sin side har bygd opp en integrert og profesjonell natur-, landbruks- og kulturminneforvaltning hvor alle de sårbare verneinteressene sees under ett. Asker museum har sju satelittmuseer og Bærum har åtte frittstående, mindre museer, hvorav tre tilhører kommunen. Mye av arbeidet gjøres av frivillige. Kommunene har flere felles utfordringer på kulturminneområdet i årene framover: Dramatiske endringer i landbruket, stor befolkningsvekst med et presset boligmarked som utfordrer områder som er ubebygde eller har eldre bebyggelse, en rik felles kystkultur som nærmest roper på bevaringstiltak, ønske om økt nærhet til innbyggerne bl.a. med digitale løsninger m.m.

De to kommunene ønsker å sikre kultur-

Foto: Axel Mykleby

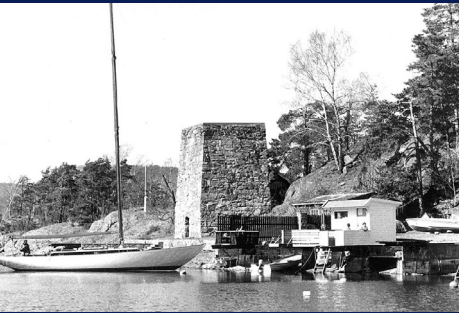

Foto: Jon Stenseng,
utlånt av Asker bibliotek

minnene gjennom arbeidet med plan- og byggesaker i samarbeid med fylkeskommunen. Men også aktiv formidling av bevaringsverdier uavhengig av eller i forkant av planprosesser gir kulturminnevern en positiv klang og kan bidra til at folk selv tar vare på kulturminnene. Slik formidling fungerer best lokalt. Der vil det være mulig å få til en dialog med eierne før prosjekter har kommet for langt, både ved utbygging/ påbygging og ved riving. Kommunene ser for seg at de blant annet kan:

- Bidra til å få fram gode, lokale eksempler på hvordan bygningsvern kan tilføre kvaliteter til områder og hvordan bevaring kan forenes med praktiske løsninger
- Gi vegledning om handverksløsninger og -tjenester og om tilskuddsordninger.
- Arbeide sammen med eiendomsmeglere, arkitekter og andre som er med på å bestemme markedets verdisetting av kulturminnene
- Merke og synliggjøre kulturminner. Stimulere til at det lages informasjon i form av trykksaker, kulturstier og vandringer.

Forslaget til samarbeidsmodell som ble utviklet gjennom pilotprosjektet skisserte en avtale mellom de to kommunene der man opprettet *Asker og Bærum kulturvernkontor* og la dette til Bærum som vertskommune. Videre skulle *Asker og Bærum museum* bli et konsolidert museum og administrasjonen legges til Asker kommune. I tillegg ønsket man seg innspill fra lokale kunnskapsmiljøer og ressurser i et frivillig, faglig nettverk; *Asker og Bærum kulturhistoriske forum*, bestående av seks til ti representanter fra kulturvernkontoret og museet, samt frivillige organisasjoner. Det kulturhistoriske forumet skulle også gi innspill til museumsarbeidet i de to kommunene. I en startfase foreslo man i tillegg å ha et kontaktutvalg mellom museet og kulturvernkontoret med faste møter som skulle utarbeide bl.a. budsjetter og virksomhetsplaner.

Men – den politiske og administrative oppfølgingen av forslaget vendte tommelen ned og den kommunale hverdagen med innsparinger på alle områder fikk også følger for samarbeidstanken. Asker og Bærum Museum er ikke akseptert som konsolidert museum og det interkommunale samarbeidet er lagt på is.

KONTAKTPERSON I ASKER KOMMUNE:

Fredrikke Hegnar von Ubisch, fredrikke.hegnar.von.ubisch@asker.kommune.no

KONTAKTPERSON I BÆRUM KOMMUNE:

Ada Scheffler ada.scheffler@baerum.kommune.no

og Liv Frøysaa Moe, liv.moe@baerum.kommune.no

LENKER:

<http://www.riksantikvaren.no/Norsk/Publikasjoner/La!Sta!/Nr. 1 2004/>